

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**Кафедра публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами
(назва кафедри)**

**СИЛАБУС
«Етика управління закладом освіти»
(назва навчальної дисципліни)**

Галузь знань _____ **07 «Управління та адміністрування»** _____

спеціальність _____ **073 «Менеджмент»** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень _____ **другий (магістерський)** _____

спеціалізація _____ **Управління навчальним закладом** _____

(назва спеціалізації)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 17.09.2020 р.

Завідувач кафедри _____ (підпис)

Перезатверджено: протокол № 11 від 10.06.2021

Перезатверджено: протокол № 10 від 02.06.2022

Перезатверджено: протокол № 4 від 07.10.2022

Полтава – 2022

1. Загальна інформація:	
Опис навчальної дисципліни	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Управління навчальним закладом
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Загальні характеристики	Вибіркова
Веб-сайт курсу	https://sites.google.com/d/1bClXyIDEimf3ARIDlkzF4-scZ7Af69XC/p/1LfxhBYtkjzaXwrhYbZ3vGFHJt1bJNGNu/edit http://do.luguniv.edu.ua/course/view.php?id=29573 http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/perelik_predmet_viln_vybir_mag_2022_2023.pdf
ID ОП	
Рік вивчення дисципліни	1
семестр	1
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин	90
Лекції / Практичні, семінарські заняття / Лабораторні / Самостійна робота	6/6 – заочна
Мова навчання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік
Матеріально-технічне забезпечення	ПК, мультимедійний проектор, система дистанційного навчання і контролю Moodle, Google meet
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», НМК з дисципліни
Інформація для підтримання зв'язок з е-тьютором	
Прізвище, ім'я, по батькові	Іванов Євген Вікторович
E-mail	Yugene35@gmail.com
Контакти	0668909924
Інформація про викладача (-і)	
Прізвище, ім'я, по батькові	Васиньова Надія Сергіївна
Наукова ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами;

Місце роботи	ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», кафедра публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами
Адреса кафедри	м. Полтава, вул. Ковалів, 3
Резюме (викладача)	Васиньова Н.С. Освіта: Базова вища освіта за спеціальністю: «Документознавство та інформаційна діяльність», кваліфікація документознавець, організатор управлінської праці та діловодства; викладач документознавства. Магістратура «Управління навчальним закладом», кваліфікація керівника підприємства, установи чи організації (у сфері освіти та виробничого навчання). Тема дисертації: Науково-дослідна робота проводилася у межах теми дисертаційного дослідження «Розвиток теорії управління вищими навчальними закладами в Україні (остання чверть XX – початок XXI століття)». Досвід роботи /викладання дисципліни: науково-педагогічний стаж роботи – 9 років. Опубліковано близько 40 публікацій, з них 6 навчально-методичного характеру (з них 3 – одноосібних), зокрема наукові праці, опубліковані у міжнародних та вітчизняних рецензованих фахових виданнях. Навчально-методичні видання: 1. Методичні рекомендації для підготовки магістрів спеціальності: 281 «Публічне управління та адміністрування» з курсу «Публічна комунікація і ділова мова в публічному управлінні»/ уклад. Васиньова Н. С. Кравченко О. І.; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2020. 79 с. 2. Васиньова Н.С. Комунікативні технології управління закладом освіти / Держ. закл «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2021. 238 с. Підвищення кваліфікації: Науково-педагогічне стажування на тему «Чинники впливу на розвиток теорії управління закладами вищої освіти в пострадянський період (90-ті рр. XX ст.)». Modern educational space: the transformation of nation models in terms of integration: Conference Proceedings, October 25, 2019. Leipzig: 168 pages. Онлайн-курс «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus (ідентифікаційний номер сертифікату 3be5f61d695e49b0bd8155a84311ca6f від 15.02.2021 р.). 12–13 березня 2021 року пройдено підвищення кваліфікації «Public administration: European development strategies» (Venice, Italy), отримано сертифікат на 15 годин (0,5 кредита ECTS). 22–24 червня 2021 року пройдено стажування у м. Миколаїв з питань розвитку територіальних громад, отримано сертифікат на 15 годин (0,5 кредита ECTS). З 09 березня 2021 р. по 08 жовтня 2021 р. підвищувала кваліфікацію за освітньо-професійною програмою

	«Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів» (180 год., 6 кр. ECTS) у Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (м. Київ,), має сертифікат 2247/21 Ц.
Консультації	
Час	відповідно до графіку індивідуальних консультацій
Місце	ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Інститут ,кафедра публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами, м. Полтава, вул .Коваля,3
Контакти	0665377041 з 9.00 до 17.00 години за винятком вихідних
E-mail	ned1235@ukr.net
2. Характеристика навчальної дисципліни:	
Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування дисципліни):	Передумовою вивчення дисципліни є знання основ, викладених у дисципліні «Теоретичні і практичні засади управління освітнім закладом» , яка має змістовні та логічні зв'язки з всіма іншими дисциплінами навчального плану. Цей ефект досягається за рахунок того, що ця дисципліна системно охоплює головні ідеї освітнього менеджменту, а всі інші дисципліни розвивають та поглиблюють ці ідеї. Ця дисципліна має змістовні зв'язки з психологією управління.
Мета і завдання дисципліни	- ознайомити студентів із сутністю та значенням етики для практики управління освітнім закладом, формування у студентів компетентностей, необхідних для побудови ефективної професійної взаємодії керівника з підлеглими в процесі управлінської діяльності; - виховувати почуття відповідальності, компетентності та дієвості майбутніх спеціалістів; - сприяти формуванню освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення знань, швидкої адаптації до змін в усіх сферах життя.
Загальні компетенції	ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими навчальний заклад визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани щодо розвитку етичних засад діяльності освітнього закладу; СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та розвитку ресурсів навчального закладу, етичної сфери особистості; СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми, бути етичним лідером освітнього закладу; СК 9. Здатність аналізувати й структурувати етичні проблеми освітнього закладу, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
Комунікація (КОМ)	К 1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і

	нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються щодо етичних проблем освітнього закладу. К 4. Уміння надавати професійні знання, власні точки зору та висновки фахівцям і широкому загалу щодо етичних проблем освітнього закладу.
Автономія і відповідальність (АВ)	АВ 3. Здатність до подальшого етичного навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним. АВ 4. Сформованість обґрунтованої особистісної позиції з актуальних етичних проблем діяльності освітнього закладу. АВ 5. Здатність створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє реалізації етичного потенціалу працівників та високій якості освіти.
Програмні результати навчання	ПРН 2. Ідентифікувати етичні проблеми освітнього закладу та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати інноваційні ідеї щодо розвитку етичних засад діяльності освітнього закладу; ПРН 5. Планувати діяльність в стратегічному та тактичному розрізах щодо розвитку етичних засад функціонування освітнього закладу; ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; ПРН 11. Мати навички забезпечення особистого етичного розвитку.
Методи навчання	пояснювально-ілюстративний; проєктні методи навчання; репродуктивний метод навчання; проблемно-пошукові методи навчання; частково-пошуковий (робота з навчально-методичною літературою); активні методи навчання, проблемна лекція навчальна дискусія тощо); інтерактивні методи навчання (кейс-метод, мозкового штурму, круглий стіл) На практичних (семінарських) заняттях слухачі моделюють управлінські ситуації, аналізують їх, що передбачає розбір і рішення конкретних ситуацій. Політика курсу спрямована на розвиток уміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми, вміння працювати у команді та індивідуально, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу. Під час занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у педагогічному колективі. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. Курс рекомендовано для всіх педагогічних спеціальностей та 073 Менеджмент
Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами	Змістовий модуль 1. Тема 1. Професійна етика: поняття, види, значення. 1. Сутність етики та моралі 2. Значення професійної етики 3. Сутність професійної етики

	4. Сутність етикету Тема 2. Етика педагогічної діяльності 1. Предмет структура, функції педагогічної етики 2. Особливості педагогічної діяльності 3. Джерела педагогічної етики 4. Система етичних відносин вчителя Тема 3. Етика управлінської діяльності керівника навчального закладу 1. Етика менеджменту: сутність, механізми 2. Моральні якості керівника 3. Вплив типологічних особливостей на етику керівника навчального закладу 4. Етика ділових взаємин керівника з підлеглими Тема 4. Етика ділового спілкування керівника навчального закладу 1. Проблеми етики спілкування в історії філософської й психологічної думки 2. Сутність, функції, засоби, чинники ефективності спілкування 3. Правила та техніка спілкування 4. Спілкування в управлінні 5. Мовленнєвий етикет у спілкуванні 6. Деформація особистості керівника навчального закладу. Тема 5. Формування етичних відносин у колективі навчального закладу 1. Сутність та структура середовища, яке стимулює етичну поведінку працівників навчального закладу 2. Формування нормативної основи етичної поведінки працівників 3. Етичні кодекси, їх значення для формування етичної поведінки в освітньому закладі.
--	---

Структура навчальної дисципліни

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		за га ль на кі ль кі ст ь	ле кц ії	пр ак ти чн і за ня тт я	ла бо ра то рн і ро бо ти	са мо ст ій на ро бо та	за га ль на кі ль кі ст ь	ле кц ії	пр ак ти чн і за ня тт я	ла бо ра то рн і ро бо ти	само стійн а робо та
Перший модуль											
1.1.	Професійна етика: поняття, види, значення	17	2	2		12	17	1			16
1.2.	Етика педагогічної діяльності	18	2	2		12	18	1	1		16
1.3.	Етика управлінської діяльності керівника навчального закладу	19	2	4		15	19	1	2		16

1.4.	Етика ділового спілкування керівника навчального закладу	18	2	2		12	18	1	1		16
1.5.	Формування етичних відносин у колективі навчального закладу	18	2	4		15	18	2	2		14
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	10	14		66	90	6	6		78

Теми семінарських / практичних занять

<i>№п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години (ДФН)</i>	<i>Години (ЗФН)</i>	<i>П</i>
1	Професійна етика: поняття, види, значення	2	-	
2	Етика педагогічної діяльності	2	2	
3	Етика управлінської діяльності керівника навчального закладу	4	1	
4	Етика ділового спілкування керівника навчального закладу	2	2	
5	Формування етичних відносин у колективі навчального закладу	4	1	
	Всього	14	6	

Самостійна робота

<i>№п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години (ДФН)</i>	<i>Години (ЗФН)</i>
1	Професійна етика: поняття, види, значення	12	16
2	Етика педагогічної діяльності	12	16
3	Етика управлінської діяльності керівника навчального закладу	15	16
4	Етика ділового спілкування керівника навчального закладу	12	16
5	Формування етичних відносин у колективі навчального закладу	15	14
	Всього	66	78

Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою і визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» від 28.08.2017 http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf
Поточний контроль / Практичні (семінарські) заняття	Здійснюється на кожній лекції (врахування присутності та активності під час обговорення дискусійних питань), здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу
Вимоги до самостійної роботи	Контрольно-самостійна робота виступає як засіб самостійного здобуття і поглиблення знань студента, а також як форма самоконтролю та контролю самостійного навчання студента з боку кафедри.

	Виконуючи контрольно-самостійну роботу, магістрант набуває досвіду роботи з науковою літературою, періодичними спеціальними виданнями, законодавчими актами, матеріалами фінансової звітності господарюючих суб'єктів, даними фінансового обліку та іншими джерелами знань; вчиться аналізувати та узагальнювати, а також чітко висловлювати свої думки з приводу заданої тематики в письмовій формі. Все це є підґрунтям для виконання більш складних форм робіт в майбутньому, таких як магістерська робота. <i>Приклад завдань до КСР:</i> 1. Які недоліки етичної системи вашої структури треба подолати. Що ви для цього пропонуєте? 2. Порівняйте особливості етичної системи публічної служби України та країн ЄС. 3. Які чинники обумовлюють недоліки етичної системи публічної служби України. Що та як треба змінити.
Вимоги до письмової контрольно-модульної роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання студентами двох письмових контрольно-модульних роботи за індивідуальним варіантом, або відповідно до порядкового номера студента за списком в навчальних журналах академгрупи. Завдання та вимоги до виконання контрольної містяться в Навчально-методичному комплексі викладача <i>Питання до контрольно-модульної роботи:</i> 1. Сутність етики та моралі. 2. Значення професійної етики. 3. Сутність професійної етики. 4. Сутність етикету. 5. Професійна етика працівника освіти. 6. Етичний кодекс управління освітнім закладом. 7. Етика спілкування керівника навчального закладу. 8. Етичний кодекс навчального закладу. 9. Національні особливості ділової етики в різних країнах світу. 10. Етичні принципи педагогічної діяльності. 11. Чинники ефективності спілкування. 12. Формування нормативної основи етичної поведінки працівників. 13. Сутність, функції, засоби, чинники ефективності спілкування. 14. Правила та техніка спілкування. 15. Деформація особистості керівника навчального закладу. <i>Приклад завдань до КМР:</i> 1. Розробити систему управлінських заходів щодо забезпечення етичної поведінки працівників навчального закладу. 2. Запропонуйте найбільш дієві шляхи щодо вдосконалення ефективності професійної етики у закладі освіти (тип навчального закладу визначається за місцем проходження практики або погоджується з викладачем індивідуально). Визначте механізм, за яким професійна етика виступає як спосіб регуляції поведінки в конкретних видах професійної діяльності (наприклад, у педагогічній). 3. Визначте причини деформації особистості керівника (у чому вона полягає) та запропонуйте шляхи її подолання та попередження. 3. Складіть план самовдосконалення етики своєї поведінки. Освітньою програмою також передбачено проведення тестування з курсу.

Підсумковий бал	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» від 28.08.2017					
Система оцінювання навчальної діяльності						
Змістовний модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5	KCP	KMP
5	5	10	10	10	10	50
						100
Шкала оцінювання: національна та ECTS						
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою				
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики			для заліку	
90 – 100	A	відмінно			Зараховано	
83-89	B	добре				
75-82	C					
63-74	D					
50-62	E	задовільно				
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання			не зараховано з можливістю повторного складання	
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Навчально-методичне забезпечення						
1. У бібліотеці університету 20 екз. навчального посібника «Управління навчальним закладом» Хрикова Є.М. (у посібнику є підрозділ, присвячений етиці управління) 2. Лекції з дисципліни «Етика управління навчальним закладом» http://do.luguniv.edu.ua/						
Список рекомендованої навчальної літератури						
Основна навчальна література	1) Афанасьєв В. К. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. Київ : Альтерпрес, 2006. 204 с. 2) Бралатан В. П. Професійна етика [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Гуцаленко Н. Г. Здирко; М-во освіти і науки України, Вінниц. держ. аграрний ун-т. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 252 с. 3) Гах Й. Етика ділового спілкування [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр навч. літератури, 2005. 160 с. 4) Ломачинська І.М. Професійна етика [Текст] : навч. посіб. для дистанц. навчання / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Україна, 2005. 227 с.					
Додаткова навчальна література	1) Етика ділового спілкування : Курс лекцій / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. – 2-ге вид., стер. Київ : МАУП, 2003. 208 с. 2) Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування. Суми: Університетська книга, 2003. 222 с. 3) Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління : Посібник. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.					

	4) Прикладна етика [Текст] : навч. посіб. / М-во освіти і науки України; Т.Г. Аболіна, 2012. 5) Радевич-Винницький Я.К. Етика і культура спілкування [Текст] : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 291 с. 6) Малахов В. А. Етика спілкування [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Либідь, 2006. 400 с. 7) Цимбалюк І.М. Психологія управління: Навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2008. 624 с . 8) Хриков Є. М.. Управління навчальним закладом. Навч. посіб. Ч. 1 Харків: ФОП Андреев К.В., 2016. 354 с. 9) Хриков Є. М.. Управління навчальним закладом. Навч. посіб. Ч. 2. Харків: ФОП Андреев К.В., 2016. 338 с. 10) Чуприк Н.С. Етика ділового спілкування : Навчальний посібник для студентів вищих освітніх закладів I-II рівнів акредитації. 20 с.
Забезпечення виконання принципів академічності доброчесності	Відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/06/poloj_yakist_osv_may2020.pdf) Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/12/poloj_akadem_dobro_nov2020_2.pdf) «Положення про дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами» https://docs.google.com/document/d/17TQ7vRS5a5vZeeT9yNAXiBI2ztC6pZw2a8Fbgfpu6DU/edit
Feedback курсу	Під час проведення лекційних, практичних (семінарських) занять, консультування (очно, онлайн, у телефонному режимі), поточний та підсумковий контроль на екзамені.